

Kakytäyhääliluke (distongide) välted.

Märgin järgnevat lauseid distongide
välted rooma numbritega, näit.: kaunis.

Laenuleib ei kesta kaua. Seitse ei
oota ainet. Aasta haudakamavad
rauka. Öitse kaua, kaunikene! Koi-
dula oli meie ärkamisäegne kaunis
koidulaulik. — Punane õunapuu õy,
miks oled saladust täy? Aeg on nutta,
ja aeg on naerda; aeg on kaebust te-
ha, ja aeg on häpata. Laula, laula,
juukene. Hea nõuga jõuame kauge-
male kui raugema jõuga. Põyi koe-
ruv vaibuv Koeruv. Täevaskojas vee-
da päevi ja öid kui täevad: seal kau-
nis paigas on nii kaunis, et vaeregi
unustab pea oma igapäevase vaeva,
mure ja hoolet. Tänapäeval on tood ja
leiba raske leida, kui'd meie leida leidis.

Sulghäälükate (klyüülide) välted.

Alamalseisvaid lauseid märgis kloo-
süüde välted araabia numbritega, näit.:
tuba, kate, liikkama.

Enimene õpis, kuni elab. Uhkus ajab
upakile, ahnus kauma krapakile. Poiss
lebas lepa all. Maja trepp ei ole veel
valmis. Seda suppi ma küll ei
joo. Mõni õpilane ei taha jugugi õpi-
pida. Lipp lipi peal, lapp lapi peal,
elma nõela pütmata.

Võta kotist ja tee ukse lahti! Mehed
lakkid jotta. Pada joimab katelt ja ka-
tel pada, ühesugused meistad mõlemad.
Rahakotti ei anta rumala kätte. Pahl
libise väravavahil üle kätte.

Paki aasad pakki, hakkame jaama
minema! Üllbete mõõnikkude tegudest
jutustatakse hirmutugusid. Kokale pa-
kuti head teenistuskohata.

Lütkaaahäälikute (konjonantühendite) välted.

Alfjärgnevas märgis konjonantühendid kaarekehega, konjonantühendite välted aga araabia numbritega. Näidid: kar²dab, lep³lik.

Päikerahvas võib võrjuda suurekyrahvaks. Olavva, kavva, viljakene, sinu kavva ootab keändja, sinu vilja valvab külvur.

Hümnid lauldakse püsti seistes. Hümnid on rahvuse esinduslaulud. Panayti anti viisu vanadelegi. Hümnid on tihedalt suured hümnid.

Ara aja prüg, silma! Ajutan need kimpud-kompsud sinna suurde kompsu. Särgi õmbli: lak, lahti. Selles järves on palju särge. Uusi aiaid hulkuma, magamine marjuma; seepärast ära hulgu, ära marji. Saartel, tuulte keelte kuivatatud heintel oli veel värske lõhn. Marta, ära karda, mis sul karta, kurta.

Järgnevas katkendi märgis kõik 3. vä-
te konjonantühendid kaarekejega. Näidid:
valtyina, kartlik.

Läbi akna langej pörandale juur neli-
nurk päikejepaistet. Mulle tärkas äkki kuld-
ne mõte — kutjuda päike külla, too mu va-
na tuffar ja lappepõlvne, too mu igapäevne
saatja lappemärgudel.

Astusin toaj aknale. Ullatajins käed lä-
bi akna päikeje poole, saatjins ta poole sõb-
raliku kutje, vaatajins talle silma sõpruf-
sooja pilguga.

Ja, ennae, päike tuligi mu tuppa. To-
le sõbralikuna ja ütuy mu lihtja laua
juurde, jõi kannust vabarnavina ja küti.
Siis algas meie jutuveestmine.

J. Jaak.

Järvekallas on kõrge. Heintel on veel
värket lõhna. Homne koolipäev on rask.
Ostjins kümne jendi eest kurke.